

Titel: »Smaating fra Aarene nogle og 40«

Citation: "»Smaating fra Aarene nogle og 40«", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2011 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p309-kom-root.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **forsoren** : som ikke tager det så tungt, friskfyragtig.

I trykt udgave: Bind 27 side 319 linje 5

◀ **dersteds** : på hint sted.

I trykt udgave: Bind 27 side 319 linje 7

◀ **hvor** : hvordan.

I trykt udgave: Bind 27 side 319 linje 8

◀ **lever som den rige Mand i Evangeliet** : sigter til Jesu lignelse om den rige mand og Lazarus i Luk 16,19-31, hvor det fortælles: »Der var en rig mand, som klædte sig i purpur og fint linned og hver dag levede i fest og pragt«, v. 19.

I trykt udgave: Bind 27 side 319 linje 9

◀ **Maadehold^s-Selskabet**: forening til fremme af mådehold mht. berusende drikke. I Kbh. blev den 8. okt. 1843 under megen omtale stiftet »Den Danske Maadeholdsforening«, hvis medlemmer forpligtede sig til afholdenhed fra brændevin og mådehold i nydelsen af vin.

I trykt udgave: Bind 27 side 319 linje 13

◀ **Extrasopken** : ekstra sopken, dvs. snaps.

I trykt udgave: Bind 27 side 319 linje 24

◀ **de utallige veldestillerede Æggesopkener** : allusion til vendingen »Efter utallige distilleerte Æggesopkeners udtrykkelige Befaling« fra Jens Baggesens *Labyrinten eller Reise giennem Tydskland, Schweitz og Frankerig* (1792-93) i *Jens Baggesens danske Værker*, udg. af forfatterens sønner og C.J. Boye, bd. 1-12, Kbh. 1827-32, ktl. 1509-1520; bd. 8, 1829, s. 203. Vendingen findes også, angivet som citat, i Thomasine Gyllembourgs novelle »Slægtskab og Djævelskab«, jf. *Noveller, gamle og nye, af Forfatteren til »En Hverdags-Historie«*, udg. af J.L. Heiberg, 2. udg., bd. 1-2, Kbh. 1835; bd. 2, s. 82. Sml. journaloptegnelsen FF:186 (1838), i SKS 18, 110. – **Æggesopkener**: æggesnaps bestående af æggeblommer, sukker og snaps el. rom.

I trykt udgave: Bind 27 side 319 linje 26

◀ **skal man aldrig lugte til Pengene** : hentyder til en anekdote om den rom. kejser Titus Flavius Vespasianus (kejser 69-79 e.Kr.), som findes i Svetons biografi over denne, kap. 23, i *De vita Caesarum* (8. bog). Her hedder det: »Da hans Søn Titus lastede ham, at han havde fundet paa at lægge Skat ogsaa paa Urinen [nemlig på de offentlige toiletter], holdt han ham nogle Penge for Næsen, som vare indkomne af det første Qvartal, og spurgte: 'om Lugten var ham imod'? Da han sagde nei, svarer han: 'men det er af Urinen'«, *Caji Svetonii Tranqvilli Tolv første Romerske Keiseres Levnetsbeskrivelse*, overs. af J. Baden, bd. 1-2, Kbh. 1802-03, ktl. 1281; bd. 2, s. 213.

I trykt udgave: Bind 27 side 319 linje 31

◀ **hvad kommer det Smørret ved hvad Kaalen er feed af** : Talemåden findes optegnet som nr. 1190 i N.F.S. Grundtvig *Danske Ordsprog og Mundheld*, Kbh. 1845, ktl. 1549, s. 44.

I trykt udgave: Bind 27 side 319 linje 32

◀ **2 B** : dvs. to skilling, et meget lille beløb. Den da. møntenhed 'skilling' var gældende frem til pengeomlægningen i 1875; der gik 16 skilling på en mark og 6 mark på en rigsdaler.

I trykt udgave: Bind 27 side 320 linje 8

◀ **Modehandleren (i Stadierne)** : Modehandleren er den fjerde taler i »In vino veritas« i første del af *Stadier paa Livets Vei* (1845), i SKS 6, 66-71.

I trykt udgave: Bind 27 side 320 linje 15

◀ **Naar den rige Mand ... den uendelige Udsigt** : Optegnelsen er i en ny gennemskrivning benyttet i »Lidelsernes Evangelium. Christelige Taler«, nr. 6, *Opbyggelige Taler i forskjellig Aand* (1847), i SKS 8, 402,27-403,3.

I trykt udgave: Bind 27 side 320 linje 19

◀ **Protagoras Sætning: at Msket er Alts Maal** : dvs. mennesket er altings målestok el. kriterium. Der hentydes til den gr. sofist Protagoras' (o. 490-420 f.Kr.) såkaldte 'homo mensura-tese', som bl.a. er anført i Platons dialog *Theaitetos*, 152a, hvor det hedder, at »et Menneske er den afgørende Maalestok for alt, for det virkelige som virkeligt, og for det uvirkelige som uvirkeligt« (*Platons Skrifter*, udg. af Carsten Høeg og Hans Ræder, bd. 1-10, Kbh. 1992 [1932-41]; bd. 6, s. 106); i ty. oversættelse: »der Mensch sei das Maass aller Dinge« (*Platons Werke*, overs. af F. Schleiermacher, bd. 1-6, Berlin 1804-28, ktl. 1158-1163; bd. 2,1, 2. udg., 1818, s. 205). SK diskuterer sætningen i *Om Begrebet Ironi* (1841), i *SKS* 1, 251f., noten, samt i *Philosophiske Smuler* (1844), i *SKS* 4, 244; se kommentarerne hertil.

I trykt udgave: Bind 27 side 320 linje 24

◀ **det Indfald af en Underofficer ... selv Maalet i Munden** : I en kladde til *Forord* (1844) findes en udvidet version af anekdoten: »Og dog er denne Literatur kritisk, ja myndig, og kan bedømme Alt, er 'Alts Maal', og har Maalet i Munden. Jeg veed intet bedre Udtryk for at betegne, hvor subjektivt-tilfældigt Alt er. Læseren derimod veed maaskee ikke, hvorfra dette Udtryk har sin Oprindelse. Det skyldes ikke mig, men 'en gammel Militair', af hvem jeg første Gang hørte det for en Deel Aar siden paa Nørrefælled. Tropperne vare opstillede, Revüen skulde begynde, man ventede hvert Øieblik Majestæten. Ingen Soldat turde forlade Geledet, kun Officierer og Underofficierer gik lidt friere omkring. Min Underofficier, der formodentligen anede, at det vilde blive en varm Dag, ansaae det for passende endnu for sidste Gang før Slaget at indtage en Sopken. I den Hensigt nærmer han sig en Marketenterskes Bord. Hun har endnu ikke faaet udpakket, men faaer dog snarligen Brændeviinsflasken fremtagen. I samme Øieblik slaes der Apel; hun kan ikke finde Maalet, og den gamle Militair ikke undvære Sopkenen. Hvad var der altsaa at gjøre? Han tager Flasken fører den op til Munden med disse Ord: behøves ikke, thi jeg har Maalet i Munden. Men Marketentersken var en fattig Kone og havde ingen ubegrændset Tillid til Maalet i Munden, hun tog Flasken fra ham. Held Den, der kan gjøre ligesom Marketentersken!« (*Pap.* V B 85,2, s. 162). Se også en optegnelse i anledning af J.L. Heibergs anmeldelse af *Enten - Eller* (*Pap.* IV B 55). - **Fælleden**: sigter til græsningsarealerne Nørre Fælled, Blegdams Fælled og Østre Fælled (nuv. Fælledparken) NØ for Sortedamssøen, hvor både militæret og »Kjøbenhavns Borgervæbning« holdt parader og øvelser. - **Pæle-Maalet**: dvs. pæglemålet; en pægl er et rummål svarende til 1/4 pot, dvs. ca. 1/4 liter.

I trykt udgave: Bind 27 side 320 linje 25